

Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern mäter, med hjälp av olika frågor, hur småföretagarna uppfattar det ekonomiska läget idag och inom den närmaste framtiden. Barometern omfattar företag med 1–49 anställda och baseras på telefonintervjuer som genomfördes av Research International (fd Sifo) under veckorna 42–44 år 2004.

Samtliga barometrar och bilagor kan hämtas hem från respektive organisations hemsida på Internet.

FöreningsSparbanken

Postadress: 105 34 Stockholm

Telefon: 08-585 900 00

Telefax: 08-585 910 26

Internet: www.foreningssparbanken.se

Företagarna

Postadress: 106 67 Stockholm

Telefon: 08-406 17 00

Telefax: 08-24 55 26

Internet: www.foretagarna.se

Småföretags- barometern

En rikstäckande undersökning om
småföretagarnas uppfattningar
och förväntningar om konjunkturen

Hösten 2004

FöreningsSparbanken
och samverkande sparbanker

företagarna[®]

Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om den närmaste framtiden. Underlaget för barometern utgörs av intervjuer med småföretag. Därmed är det företagarnas egen uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i redovisade index för konjunkturen.

Undersökningen, som genomförts sedan 1985, omfattar denna gång 4 103 företagare inom det privata näringslivet med 1–49 anställda.

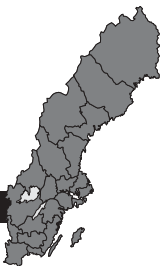
Den läsare som är intresserad av undersökningsmetodik och OH-bilder kan hämta hem det materialet från respektive organisations hemsida. Där presenteras även de länsvisa barometrarna den 7 december i samband med de regionala pressaktiviteterna.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan FöreningsSparbanken och Företagarna. Jörgen Kennemar (FSB) och Sofia Linder (Företagarna) är författare till denna rapport. Vid genomförandet av intervjuerna har Research International (fd Sifo) medverkat.

Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till kunskapen om de små företagens betydelse för tillväxt och ökad sysselsättning i den svenska ekonomin.

FöreningsSparbanken

Företagarna

Sammanfattning

- För första gången sedan år 2000 pekar konjunktoren uppåt bland landets småföretag – med 1–49 anställda. Höstens Småföretagsbarometer visar att den samlade konjunkturindikatorn, som är summan av nettotalen för beställningar, omsättning och sysselsättning, steg till 61 jämfört med 39 i våras. Även om småföretagskonjunktoren stärkts är det långt kvar till de nivåer som rådde i slutet av 1990-talet.
- Småföretagarna är optimistiska och räknar med att konjunktoren stärks ytterligare under år 2005. Konjunkturindikatorn väntas stiga till 87, vilket är en upprevidering jämfört med planerna från i våras.
- Småföretagen inom elektronikindustrin, uppdragsverksamhet och byggindustrin uppvisar den starkaste konjunktoren. Hotell & restaurang, samfärdsl och detaljhandel redovisar den svagaste utvecklingen.
- Även på arbetsmarknaden kommer småföretagarnas uppsving att få vissa effekter. Dubbelt så många företag planerar att öka antalet anställda jämfört med de som räknar med att minska personalstyrkan. Samtidigt gör den låga lönsamheten och den tilltagande internationella konkurrensen att sysselsättningsökningen förväntas bli begränsad. Två av tre företag räknar med att behålla nuvarande personalstyrka.
- Missnöjet med lönsamhetsutvecklingen är ihållande. 31 procent av landets företagare redovisar en förbättrad lönsamhet de senaste tolv månaderna och 29 procent en försämrad.
- En ovilja att växa upplevs som det enskilt största hindret för en ytterligare expansion tätt följt av svag efterfrågan, det politiska läget och brist på lämplig arbetskraft.

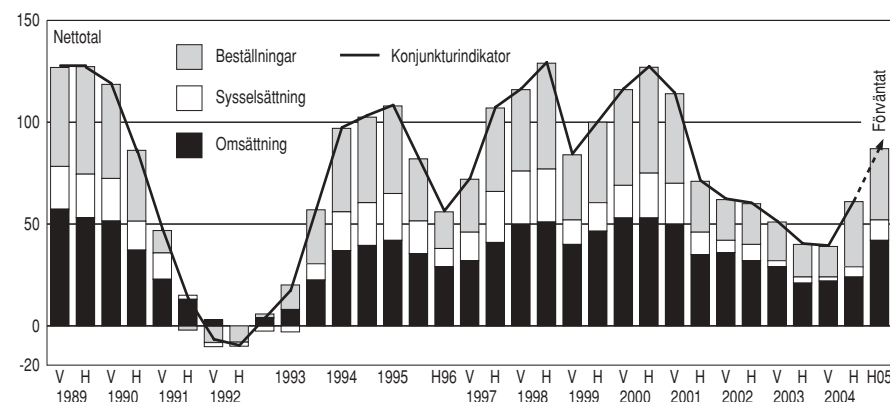
Småföretagsbarometern hösten 2004

Kraftig konjunkturförstärkning bland landets småföretag

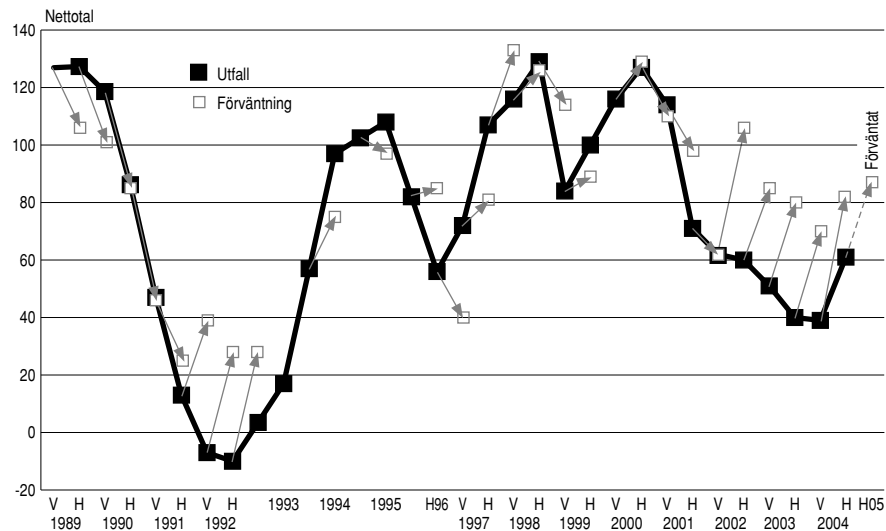
Höstens Småföretagsbarometer – som genomfördes under oktober månad 2004 – visar på en påtaglig konjunkturförbättring bland landets småföretag. Den samlade konjunkturindikatorn som är en summering av nettotalen för ordergång, omsättning och sysselsättning, steg till 61 från 39 i vårbarometern. *(Ju högre värde desto starkare konjunktur)*. Det är första gången sedan år 2000 som småföretagskonjunktoren pekar uppåt. Den största förbättringen svarar företagets ordergång för, vilket sannolikt är en avspeglning av den goda omvärldskonjunktur som hittills har präglat 2004. Andelen företag som anser att det finns goda möjligheter att expandera har reviderats upp under det senaste halvåret, från 55 procent i våras till 57 procent i höstens undersökning. Det är framför allt bland företag verkssamma inom uppdragsverksamhet och inom industrin som utsikterna är som mest expansiva.

Den konjunkturförbättring som småföretagen redovisar i årets höstbarometer är dock i linje med vad företagarna förväntade sig i våras efter flera år av upprepade konjunkturbesvikelser, se diagram med utfall och förväntningar. Den bidragande orsaken till varför konjunkturuppgången försenats är främst en svagare ordergång än för-

Konjunkturindikatorn för samtliga företag

Konjunkturindikatorn, utfall och förväntning

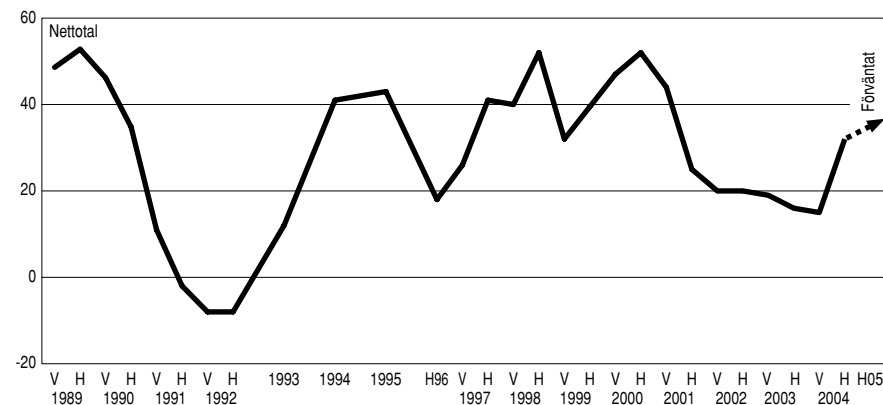
väntat. Frågan är om höstens optimistiska framåtblickande planer kan förverkligas.

Landets småföretagare – med 1–49 anställda – räknar med att konjunkturen kommer att förstärkas ytterligare under de närmaste sex till tolv månaderna. Den samlade konjunkturindikatorn väntas öka från 61 till 87, vilket är en upprevidering med fem enheter jämfört med planerna i våras. En starkare omsättningstillväxt är den viktigaste förklaringen till den högre förväntade aktiviteten. Sysselsättningseffekterna förutses dock bli relativt små under det närmaste året.

Hygglig omvärldskonjunktur ger fler nya order

Orderläget har förbättrats påtagligt bland landets småföretag under det senaste halvåret. Nettotalet för orderingen steg från låga 15 i våras till 32 i årets höstundersökning och svarar för merparten av uppgången i Småföretagsbarometerns konjunkturindikator. Det är ett tydligt trendbrott efter drygt tre år i rad med vikande ordergång. Hela 47 procent av samtliga företag i barometern rapporterar

Beställningar, samliga företag

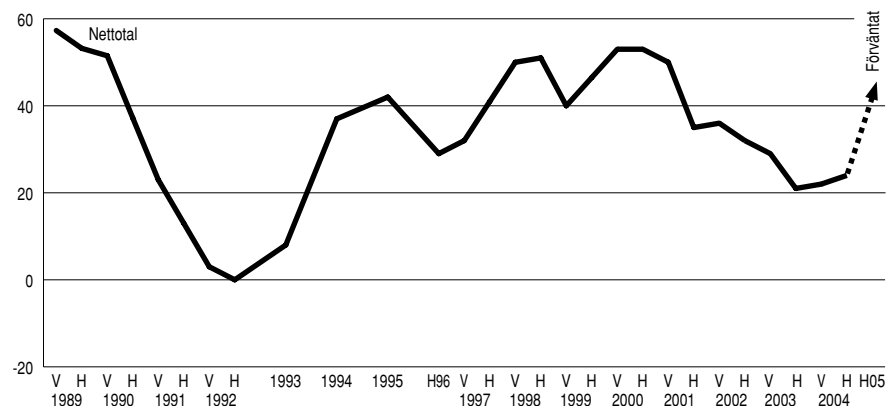
fler order jämfört med för tolv månader sedan. Endast 15 procent redovisar en minskning. En viss försiktighet i tolkningen skall dock beaktas eftersom ökningen sker från en relativt låg nivå. Men även när företagarna blickar sex till tolv månader framåt i tiden är de optimistiska. Nettotalet för den förväntade orderingen stiger till 35, vilket är i stort sett samma bedömning som i våras. Företagen inom uppdragsverksamhet och elektronikindustrin tillhör de mest optimistiska i höstens undersökning. Mer än vartannat småföretag i dessa två delbranscher räknar med att antalet order kommer att stiga de kommande månaderna. Den framtida orderingen är dock alltid förenad med osäkerhet, vilket också har visats inte minst under de senaste tre åren.

Omsättningstillväxten förväntas öka snabbare 2005

Företagets omsättningstillväxt påverkas av hur den totala orderingen utvecklas. Det är således inte överraskande att de senaste årens relativt svaga ordergång även hållit tillbaka småföretagens omsättningstillväxt. Vid högkonjunkturåret 2000 var nettotalet för omsättningen höga 53, en siffra som sjönk till 22 i vårens Småföretagsbarometer. Under det senaste halvåret har småföretagens omsättningstillväxt åter tagit fart, varför nettotalet steg till 24 i höstbarometern. Det är emellertid en betydligt måttligare förbättring än vad

Omsättning, samtliga företag

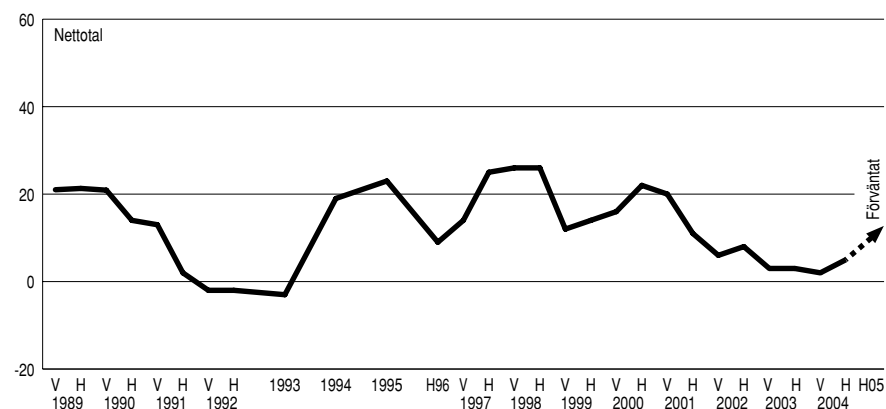
orderingen visar – en ökning med 17 enheter jämfört med vårbarometern. Men trots att närmare hälften av småföretagarna redovisar en ökad omsättning under de gångna tolv månaderna är det fortfarande en relativt stor andel – vart fjärde företag i Sverige – som anger en lägre omsättning.

Ökningen i antalet order som förväntas bestå under de närmaste sex till tolv månaderna avspeglas också i företagens bedömning om den framtida omsättningsutvecklingen. Hälften av landets småföretag räknar med att omsättningen kommer att vara högre om ett år och endast nio procent rapporterar en minskning. Det innebär att det förväntade nettotalet för omsättningen stiger till hyggliga 42.

En positivare syn på arbetsmarknadsutvecklingen

Nyanställningsbehovet bland landets småföretag är fortsatt återhållsamt. Positivt är dock att nedgången i antalet sysselsatta kan vara bruten. Nettotalet för sysselsättningen steg från 2 i våras till 5 i höstbarometern. Men det är alltjämt en majoritet av företag, drygt sex av tio, som avvaktar med att öka personalstyrkan. Förstärkningen i småföretagskonjunkturen och den optimism som finns inför år 2005 ökar dock förutsättningarna för att småföretagen ska våga nyanställa igen. Nettotalet för sysselsättningen stiger till 10. Vart femte småföretag i barometern räknar med att ha fler anställda om sex till

Sysselsättning, samtliga företag

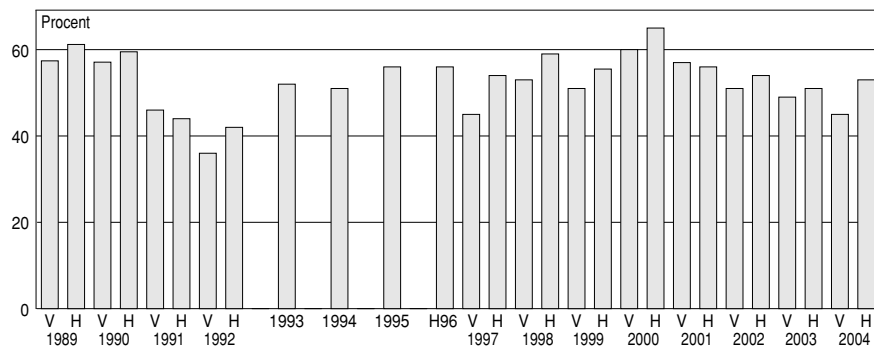
tolv månader, vilket är i stort sett en oförändrad andel jämfört med planerna i våras. Undantaget är företagarna inom uppdragsverksamhet och elektronikindustrin som har reviderat upp sina anställningsplaner. Men samtidigt tilltar den globala konkurrensen inte minst från låglöneländerna. Det påverkar förutsättningarna för landets småföretag. De rationaliseringar och effektiviseringar som sker på bred front inom det privata näringslivet kommer sannolikt inte att vara ett avslutat kapitel. Småföretagens försiktiga anställningsplaner tyder på att verksamheten i många fall kan upprätthållas med befintlig personalstyrka och ett högre kapacitetsutnyttjande.

Ökat kapacitetsutnyttjande

Kapacitetsutnyttjandet är mått på hur företaget utnyttjar befintlig arbetskraft och kapital. Sedan högkonjunkturåret 2000 har utnyttjandegraden gradvis sjunkit även om det under vissa mätningstillfällen stigit något. Det är sannolikt mer på grund av säsongmässiga variationer än av en starkare konjunktur. I höstens Småföretagsbarometer uppger 53 procent av småföretagarna att de arbetar med ett fullt resursutnyttjande. Det är åtta procentenheter högre än i våras. Även vid en jämförelse med samma period ifjol är utnyttjandegraden högre.

Andelen företag som arbetar för fullt

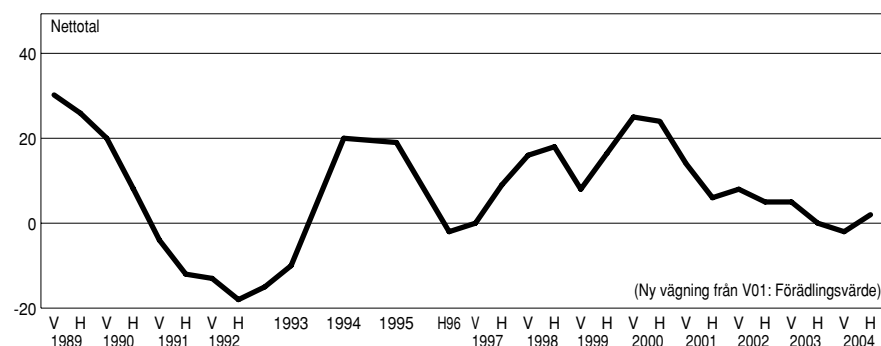
Kapacitetsutnyttjandet är högst inom byggindustrin där drygt sju av tio företag arbetar med ett fullt resursutnyttjande. Dock drar byggbranschen upp snittet ett snäpp då varannan företagare inom tjänstesektorn arbetar med full kapacitet och drygt fyra av tio inom tillverknings- och elektronikindustrin. Många småföretag kan därmed producera mer med befintlig produktionskapacitet.

Slutsatsen blir att trots den registrerade konjunkturuppgången kommer det sannolikt att dröja innan investeringar och nyanställningar tar ordentlig fart bland de mindre företagen. Ett annat skäl till att kapacitetsutbyggnaden kan bli begränsad är det ihållande missnöjet med lönsamhetsutvecklingen. Även om det nominella ränteläget i Sverige är historiskt lågt kommer investeringsbesluten styras av det enskilda företagets ekonomiska situation och tron om den framtida marknadsutvecklingen.

Lönsamhetsförbättring - men under fortsatt press

Trots den registrerade konjunkturuppgången bland landets småföretag är lönsamheten i många småföretag fortsatt pressad. I vårens undersökning var det första gången sedan 1996 som en övervikt av företag redovisade en försämrad lönsamhet. Men nu kan en lätt förbättring skönjas. Nettotalet ökar från vårens -2 till 2. Att ökningen inte är större beror bland annat på att den kraftiga ordertillväxten bland småföretagen inte fått genomslag i en ökad omsättning och att det fortfarande är många företag som lider av överkapacitet. Det

Lönsamhet, samtliga företag

är framför allt företagen med 20–49 anställda som brottas med vikande lönsamhet. Bland dem rapporterar drygt tre av tio om en försvagning och knappt tre av tio om en förbättring. Även på branschnivå är bilden splittrad.

Jämfört med vårens undersökning redovisar sex av tio branscher en bättre lönsamhetsutveckling. Småföretagen inom elektronikindustrin noterar en kraftig lönsamhetsförbättring. Nettotalet faller med hela 20 enheter till -6 där 34 procent anger att lönsamheten försämrats och 28 procent uppger en förbättring. En bidragande effekt till denna utveckling kan sannolikt vara att branschens orderingång försvagats något samtidigt som nyanställningarna tagit fart vilket medfört ökade kostnader.

Även företagen inom samfärdsl och hotell & restaurang brottas med en väldigt svag lönsamhet på grund av en försvagad omsättningstillväxt. Flera branscher har emellertid repat sig. Mest nöjda med lönsamhetsutvecklingen är företagen inom uppdragsverksamhet och övriga privata tjänster, men störst förbättring det senaste halvåret redovisar tillverkningsindustrin.

Även om småföretagskonjunkturen stärkts den senaste sexmånadersperioden och förväntningarna inför det kommande året pekar mot en starkare konjunktur finns det fortfarande nedåtrisker. Den förhållandevis svaga lönsamheten kan pressa företagarna till ytterligare rationaliseringsåtgärder alternativt bidra till att det dröjer innan investeringar och nyanställningar tar fart.

Nära fyra av tio småföretagare räknar med stigande försäljningspriser

39 procent av företagarna räknar med att kunna höja sina försäljningspriser det kommande året. En av tio företagare tror att de kommer att tvingas till prissänkningar. Ett relativt svagt efterfrågeläge och tilltagande konkurrens borde dock medföra att storleken på de förväntade prishöjningarna blir relativt begränsade. På branschnivå sticker några branscher ut i sina prisförväntningar. Inom sällanköps-handeln räknar drygt vartannat företag med att kunna höja sina priser under 2005 och inom övriga privata tjänster är det motsvarande fyra av tio och ingen som förutser prissänkningar. Partihandeln och elektronikindustrin är mest återhållsamma när det gäller prishöjningar men en övervikt av företag räknar alltjämt med att höja priserna.

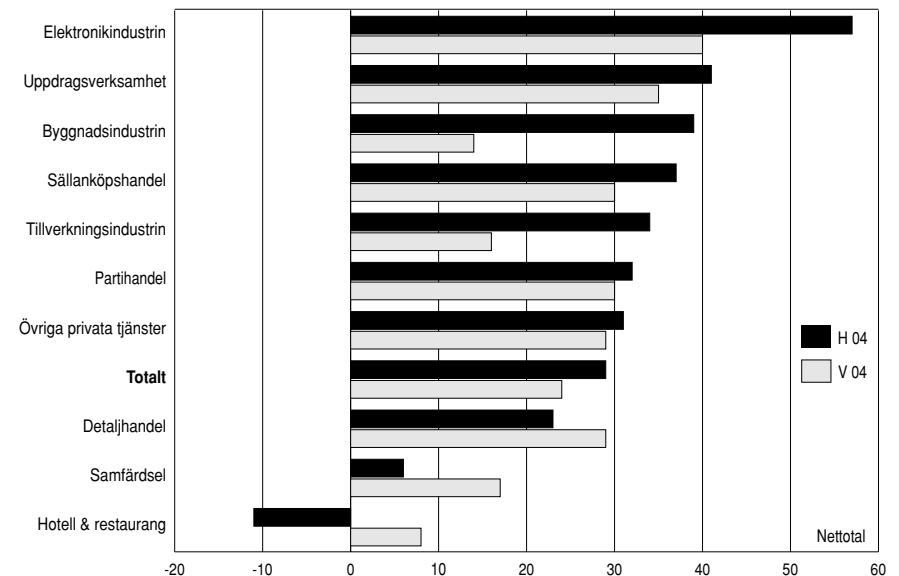
Konjunkturläget i olika branscher

Den utdragna lågkonjunkturen under de senaste åren har med varierande styrka och tidpunkt drabbat samtliga branscher. Även om småföretagskonjunkturen har stärkts det senaste halvåret är bilden tudelad. En betydande konjunkturåterhämtning har ägt rum inom den varuproducerande sektorn och tjänstesektorn medan den varuförmedlande sektorn haft en fortsatt försvagning. Till viss del överensstämmer utvecklingen med vårens undersökning då företagarna inom den varuförmedlande sektorn var mer återhållsamma i sina förväntningar. Starkast konjunkturuppfattning rapporteras av småföretagen inom elektronikindustrin, uppdragsverksamhet och byggindustrin. Svagast är den inom hotell & restaurang, samfärdsel och detaljhandeln.

Det senaste halvårets kraftigaste konjunkturåterhämtning står bygg- och tillverkningsindustrin för vilket går i linje med vad de prognostiserade i vårens undersökning.

Inför det kommande året skruvar småföretagen upp sina förväntningar. De mest expansiva planerna återfinns inom elektronikindustrin och uppdragsverksamhet där ett starkt uppsving förutses. Även den varuförmedlande sektorn förutspår ett förbättrat konjunkturläge – och framför allt är det företagen inom hotell & restaurang som räknar med en kraftfull återhämtning efter en lång tids nedgång.

Konjunkturläget i olika branscher (indikatorn exkl. nettotalet för beställningar)

Lägst förväntningar har samfärdsel och byggindustrin. Byggindustrin är den enda bransch där företagarna räknar med en försvagad utveckling de kommande sex till tolv månaderna.

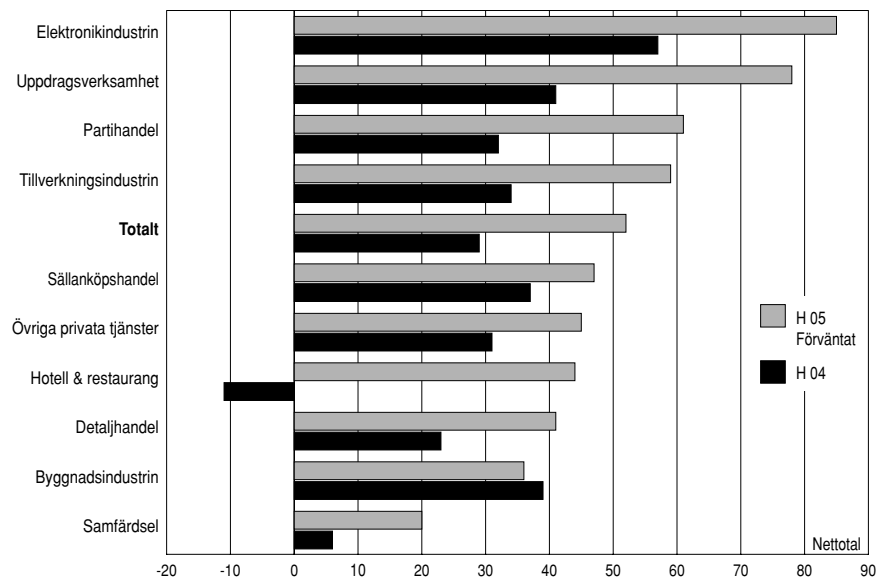
I de två första diagrammen redovisas konjunkturindikatorn för branscherna utan delkomponenten beställningar (då den inte redovisas för de varuförmedlande företagen). I det tredje diagrammet presenteras den fullständiga indikatorn, dvs. inklusive beställningskomponenten för de varuproducerande- och tjänsteföretagen. Det kan påverka rangordningen något mellan diagrammen.

Konjunkturförsvagning bland handelsföretagen

Under 2003 lyckades de varuförmedlande företagen relativt väl i det svaga konjunkturläget, tack vare en förhållandevis stark konsumtion från hushållen. Sedan hösten 2003 har handelsföretagen rapporterat om en kraftigt försvagad omsättningstillväxt och ett minskat nyanställningsbehov. Men branschvisa skillnader finns. Aktiviteten är starkast inom sällanköps- och partihandeln efter en blygsam upp-

Det förväntade konjunkturläget i olika branscher
(indikatorn exkl. nettotalet för beställningar)

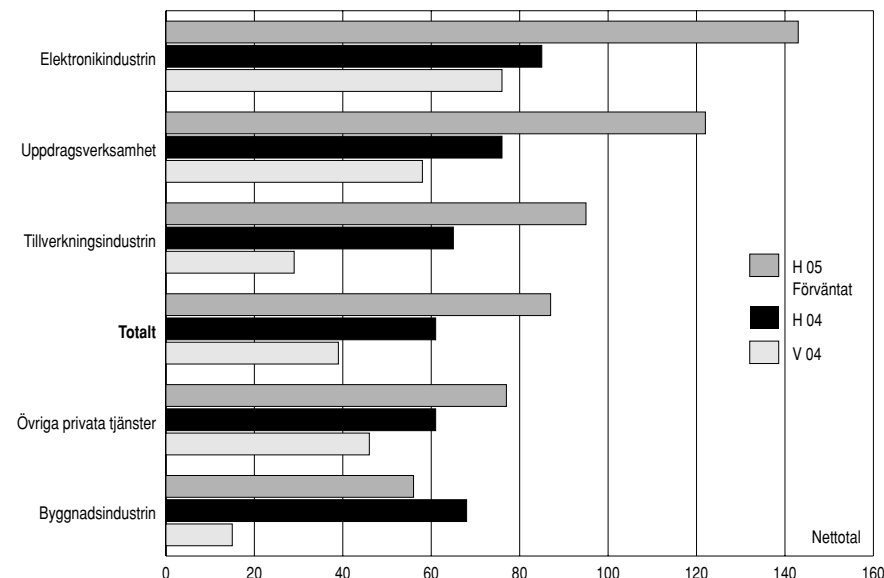
gång sedan vårens undersökning. Svagast konjunkturuppfattning har hotell & restaurang där konjunkturindikatorn sjunker från 8 till -11, vilket går på tvärs mot vårens optimistiska förväntningar om en återhämtning. Även företagen inom samfärdsel och övrig detaljhandel redovisar en konjunktursvacka.

De varuförmedlande företagen ser dock relativt ljust på det kommande året. Samtliga delbranscher förutspår en konjunkturförstärkning. Mest optimistiska är företagen inom hotell & restaurang som räknar med en kraftfull uppgång följt av företagen inom partihandeln. Inom samfärdsel och detaljhandeln är företagarna mer dämpade i sina förväntningar och förutser enbart en blygsam uppgång.

Hjulen snurrar fortare inom tjänstesektorn

Företagen inom uppdragsverksamhet (företagsnära tjänster) visar på en fortsatt konjunkturåterhämtning under det senaste halvåret även om återhämtningen väntades bli än starkare. Konjunkturindikatorn

Konjunkturläget när beställningskomponenten lagts till,
varuproducerande- och tjänsteföretag

för branschen ökar från vårens 58 till 76. Företagen inom övriga privata tjänster (hushållsnära tjänster), som i vårens undersökning hade en nedåtriktad utveckling redovisar också en konjunkturförbättring som bara är marginellt sämre än vad förväntningarna pekade mot. Konjunkturindikatorn ökade från 46 i våras till 61 i höstens undersökning.

Inför de närmaste sex till tolv månaderna är tjänsteföretagen optimistiska om en fortsatt konjunkturuppgång. Företagarna inom uppdragsverksamhet förutser det kraftigaste uppsvinget och konjunkturindikatorn väntas öka till 122. Uppgången sker dock från en relativt låg nivå. Uppdragsbranschen drabbades hårt när många företag, inte minst inom industrin, tvingades dra in på sina inköp av konsulttjänster. Det finns sannolikt ett uppdämt behov av företagstjänster vilket kan leda till en snabb uppgång för branschen. En av tre företagare inom denna sektor räknar med att nyanställa och enbart sex procent planerar att dra ned det kommande året. Företagarna inom

övriga privata tjänster är dock mer återhållsamma och förutser en försiktig uppgång i indikatorn till 77. Det avspeglas inte minst i företagens anställningsplaner.

Stark återhämtning inom byggindustrin
- men förutser nedgång 2005

Det har vänt upp ordentligt för de varuproducerande småföretagen i höstens undersökning. Återhämtningen inom elektronikindustrin har fortsatt även om företagarna återigen överskattat utvecklingen, konjunkturindikatorn ökar från 76 till 85 jämfört med förväntat 116. Byggindustrin som haft en motig tid överraskar positivt med en kraftig konjunkturåterhämtning, indikatorn ökar från 15 till 68 vilket överträffar förväntningarna. Men återigen, förbättringen sker från en låg nivå. Även de mindre tillverkningsföretagen visar styrka och indikatorn stiger från 29 till 65.

De varuproducerande företagen ser positivt på det kommande året. Elektronikindustrin fortsätter att vara optimistiska och förutser en ökning av indikatorn till 143. Även tillverkningsföretagen räknar med en förstärkning i konjunkturen och därmed en uppgång i indikatorn till 95. Mot strömmen går byggindustrin som är den enda av barometerns tio delbranscher som räknar med en konjunkturförsvagning. Konjunkturindikatorn väntas minska till 56. Byggföretagen räknar bland annat med en svag orderinströmmning och ett svagt arbetsmarknadsläge. Det går på tvärs mot Konjunkturinstitutets kvartalsbarometer som visar på mycket optimistiska utsikter för byggindustrin på ett års sikt.

Tillväxthinder

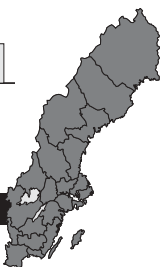
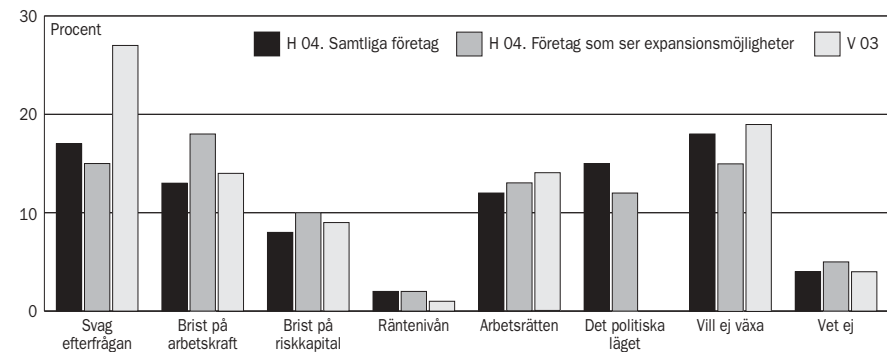
Nära sex av tio företagare ser goda expansionsutsikter

Nära sex av tio, 57 procent, av landets småföretagare anser för närvarande att det finns goda möjligheter att växa. Det är en marginell ökning jämfört med i våras (55 procent). Att nära sex av tio företagare ser goda expansionsutsikter är säkerligen en effekt av den konjunkturåterhämtning som ägt rum den senaste sexmånadersperioden samt en obruten optimism om en fortsatt uppgång. På branschnivå är bilden dock tudelad med fem branscher som ser ökade expansionsutsikter och fem branscher som ser sämre möjligheter. Elektronikindustrin fortsätter, som de senaste två och ett halvt åren, att visa högst andel företagare som ser goda tillväxtmöjligheter, 76 procent, – följt av uppdragsverksamhet med 68 procent. Inom samfärdslös är andelen företagare som ser goda expansionsutsikter lägst, knappt fyra av tio.

Ovilja att växa – det enskilt största tillväxthindret

Olika utbudsrestriktioner som främsta tillväxthinder har minskat till följd av en ihållande lågkonjunktur bland landets småföretagare. Det svaga konjunkturläget har istället lett till att fler småföretag upplever en svag efterfrågan/ökad konkurrens som det största hindret. I våras var det drygt var fjärde företagare som angav det som det

De viktigaste tillväxthindren mot en ökad expansion

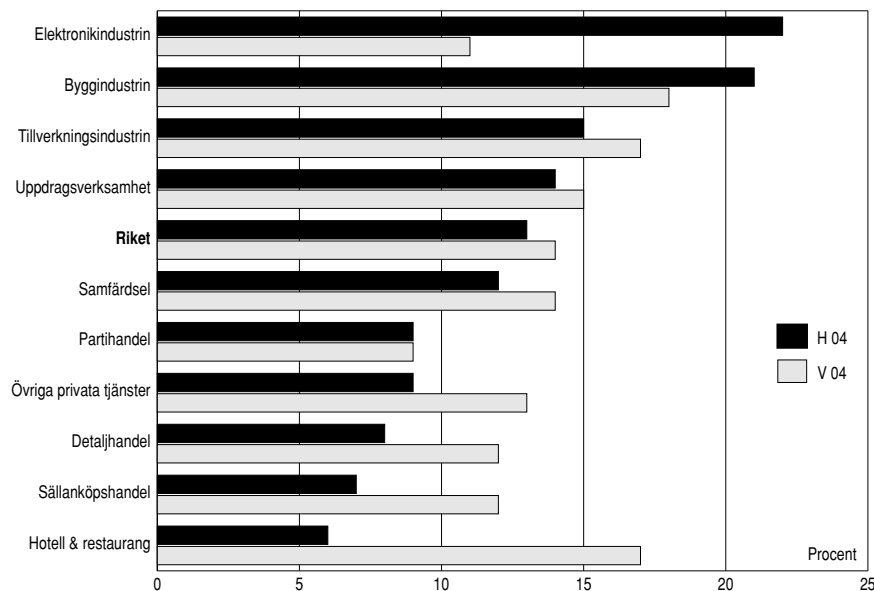

främsta tillväxthindret. Det är en andel som minskar drastiskt i höstens undersökning. Det är framför allt en konsekvens av att ett nytt svarsalternativ ”det politiska läget” tillkommit. Detta beror på att Sifos intervjucentral lagt till detta svarsalternativ då många företagare varit allmänt kritiska mot våra politiker t ex när det gäller att komma till rätta med den stelhet som finns på arbetsmarknaden och det utökade sjuklöneansvaret. Detta rubbar jämförbarheten med vårens undersökning.

Därför tappar nu svag efterfrågan/ökad konkurrens i betydelse, från 27 procent till 17 procent och istället går en ovilja att växa om som främsta tillväxthinder, 18 procent. Oviljan är störst bland företagen inom byggsektorn där den omfattar drygt var fjärde företagare, 28 procent, följt av 24 procent inom uppdragsverksamhet.

Svag efterfrågan upplevs som störst hinder inom elektronikindustrin, 21 procent, trots att branschen uppvisar det starkaste konjunkturläget i höstens undersökning. Tätt efter följer företagen inom hotell & restaurang som redovisar en kraftig tillbakagång, 20 procent.

Småföretagens arbetskraftsbrist

Vårt nya svarsalternativ i höstens undersökning ”det politiska läget” utgör det enskilt största tillväxthindret för 15 procent av landets småföretag. Mest bekymmersamt är detta hinder inom övriga privata tjänster och samfärdsel, 23 respektive 22 procent. Andelen är lägst inom byggindustrin, 10 procent.

Bristen på lämplig arbetskraft är fortsatt låg trots att konjunkturåterhämtningen inletts, enbart 13 procent ser den som främsta tillväxthinder. Till viss del kan det förklaras av att sysselsättningstillväxten är fortsatt svag och att företagen är relativt återhållsamma i sina anställningsplaner. Sedan konjunkturtoppen 2000 har arbetskraftsbristen mer än halverats. På branschnivå finns det dock skillnader, 22 procent av elektronikföretagen (en dubbling sedan i våras) och 21 procent bland byggföretagen upplever att rekryteringssvårigheter är det främsta tillväxthindret. I de flesta branscher upplevs bristen på kvalificerad arbetskraft inte som något problem. När konjunkturen väl tar fart är det mycket som pekar på att arbetskraftsbristen åter kommer att bli ett besvärande tillväxthinder för småföretagen.

Regelverket kring arbetsrätten har varit ett tilltagande tillväxthinder i den långvariga lågkonjunkturen vilket är en effekt av att många småföretag tvingats dra ned på personal de senaste åren. Arbetsrätten utgör det främsta expansionshindret för tolv procent av småföretagen. Högst är andelen inom sällanköpshandeln, 15 procent, och lägst inom elektronikindustrin med fem procent.

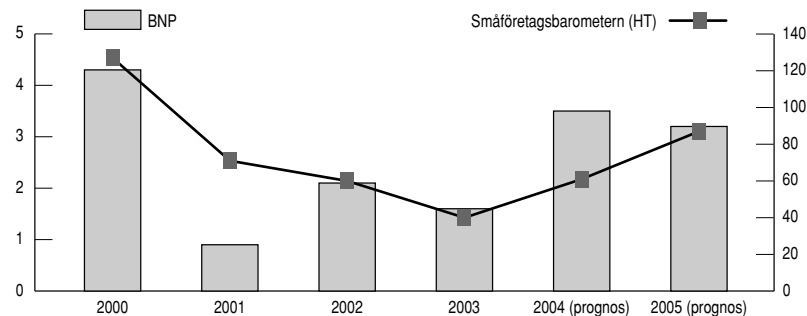
Åtta procent av småföretagen anger att brist på extern finansiering är det största expansionshindret. Störst finansieringssvårigheter redovisar företagen inom hotell & restaurang, 14 procent, och minst svårigheter har företagen inom övriga privata tjänster, fem procent.

I diagrammet över tillväxthinder särredovisas även de företag som ser goda expansionsutsikter, dvs. 57 procent av företagen. Bland dem är arbetskraftsbristen något högre än riksgenomsnittet, 18 procent. Samtidigt hindrar svag efterfrågan färre företag, 15 procent.

Småföretagsbarometern i förhållande till ledande prognsmakare

Hur väl överensstämmer Småföretagsbarometerns resultat med den bild som andra undersökningar målar upp av den svenska ekonomin? För att besvara den frågan jämförs resultatet av de senaste årens höstbarometrar med utfallet när det gäller BNP-tillväxt i Sverige. För 2004/2005 jämförs ett medeltal för åtta av de viktigaste prognsmakarna i Sverige med barometerns prognos.

Småföretagsbarometerns konjunkturvariabel baseras på summan av nettotalen inom tre områden – omsättning, sysselsättning och beställningar till svenska småföretag. Som synes stämmer barometerns utveckling väl överens med den faktiska utvecklingen, och även med snittprognosen för BNP-tillväxten 2005.

Det är värt att notera att den starka BNP-utvecklingen 2004 påverkas av det stora antalet arbetsdagar under året. Med hänsyn tagen till antalet lediga dagar begränsas ökningen av BNP under 2004 till 2,9 procent.

Det som också är tydligt när det gäller Småföretagsbarometerns utveckling under 2000-talet är underskattningen av det kraftiga tillväxttappet år 2001. Detta kan till stor del förklaras av att små företag drabbades mindre av lågkonjunkturen än ekonomin som helhet, särskilt som den kraftiga konjunkturedgången var koncentrerad till vissa branscher. (Finans, IT, reklam.)

